

ДОКЛАД

за **ОЦЕНКА** на степента на въздействие на **“Инвестиционно предложение “Жилищно строителство”, ПИ 72343.54.89, местн. “Преграда” в землището на гр. Тетевен, област Ловеч върху предмета и целите на опазване на защитена зона (ЗЗ) “Централен Балкан – буфер” с код BG0001493, обявена по Директива 92/43 ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и “Централен Балкан – буфер” с код BG0002128, обявена по Директива 79/409 ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици**

от

проф. д.б.н. Мариана Филипова-Маринова, експерт-ботаник по „Растителен свят” и

проф. д.б.н. Златозар Боев, експерт-зоолог по «Животински свят»

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Анотация на плана
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти (инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване), които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение (ИП), могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитената зона (ЗЗ)
3. Описание на елементите на плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ или нейните елементи
4. Описание на ЗЗ, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на плана
5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на ЗЗ
  - а) описание и анализ на въздействието на плана, върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в ЗЗ
  - б) описание и анализ на въздействието на плана върху целостта на ЗЗ с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията на ИП
6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП върху ЗЗ и определяне на степента на въздействие върху предмета на опазване на ЗЗ в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки
7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху ЗЗ, включително нулева алтернатива
8. Картен материал с местоположението на обекта (вкл. трасетата на електроснабдяване и ВиК) на плана спрямо ЗЗ и нейните елементи
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22
10. Информация за наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната ЗЗ ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на ИП и че не е налице друго алтернативно решение. Възложителят представя към доклада доказателства, обосноваващи наличието на обстоятелствата по чл. 33 ЗБР
11. Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на

въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

12. Приложения - документи по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС.

1. Анотация на плана

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда промяна на предназначението на земята на ПИ с идентификатор 72343.54.89 в местн. "Преграда" в землището на гр. Тетевен, общ. Тетевен, използвана досега като «земяделска земя, използвана ливада». За задоволяване на нуждите от отдих и почивка на едно четиричленно семейство се иска преотреждане за „жилищно строителство” и образуване на УПИ с номер VII-54.89. То предвижда в имота с площ от 2.753 дка на 25 метра навътре от границата му с третокласен път, да се изгради една двуетажна жилищна сграда с площ около 120 m². Предвижда се естествената растителност върху незастроената част на имота да бъде запазена, а алеите, осигуряващи достъпа до сградата да са построени от естествени материали. Строителството ще се извърши за 1 година. Не се предвижда изграждане на нова транспортна инфраструктура, както и промяна на съществуващата. Водоснабдяването ще се осигури чрез новоизградено водопроводно отклонение от съществуваща обща и разпределителна шахта за местността. В нея ще се монтира водомерен възел за новото площадково водомерно отклонение (с тръби «РЕНД» с диаметър 25 mm) до ПИ. Електрозахранването ще се осъществи от наличен стълб НН на съществуващата въздушна електромрежа НН, собственост на ЧЕЗ "България" АД. Връзката между този стълб и сградата ще стане с кабел НН. Заустването на отпадъчните води ще се извърши в новоизградена изгребна яма, разположена в северо-източната част на ПИ, която ще се чисти периодично от камион бункер. Ще се използват само възстановими природни ресурси. Отнетият почвен слой ще се съхранява на площадката и след приключване на СМР ще бъде разстлан отново. По време на СМР ще бъдат използвани химически тоалетни. Предвижда се запазване на местната растителност в незастроената част на имота. Ще се предвиди допълнително озеленяване от местни видове храсти. Генерираните строителни отпадъци ще бъдат извозвани до регламентираните за целта места. Битовите отпадъци по време на експлоатация на обекта, ще бъдат включени в организираното за града сметосъбиране. Не се предвижда изграждането на допълнителни стопански или обслужващи постройки и пристройки. Строителството ще се извършва по държавните стандарти и законово приетите в Република България методи и нормативи, максимално съобразени с опазването на природната среда. Предвижда се и допълнително озеленяване. ПИ попада в границите на Защитена Зона от НЕМ Натура 2000 „Централен Балкан – буфер” (BG0001493) по Директива 92/43 ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, както и в съвсем наскоро обявената (31.05.2011) ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG0002128) по Директива 79/409 ЕИО на Съвета за опазване на дивите птици.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти (инвестиционни предложения, съществуващи и / или в процес на разработване или одобряване), които в съчетание с оценяваното ИП, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху ЗЗ

В отговор на направените писмени запитвания за наличието на ИП в пределите на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) на територията на всички РИОСВ, в които тя попада, обобщението на получената информация показва:

В Плевенска област по данни на РИОСВ-Плевен понастоящем са депозирани общо 228 ИП, от които 128 са за жилищно строителство, 64 – за рекреационни дейности (хотелски комплекси, басейни, търговски обекти), 19 – за ветроенергийни паркове, ел.-трасета и мобилни станции, 5 – за ски писти, 5 – за производствени и други нужди, 7 – за лесоустройствени дейности.

По сведения на РИОСВ – гр. Велико Търново от 2007 г. до момента в областта са постъпили 10 инвестиционни намерения, планове и програми в обхвата на ЗЗ „Централен Балкан - Буфер” ВГ 0001493. От тях 4 са за «жилищно строителство», 3 – за лесоустройство, 1 – за мини-ВЕЦ, 1 – за курортно строителство и 1 – за изграждане на тенис-корт. Данните за Великотърновска област са важни, защото тя е съседна с Ловешка област, в която териториално попада ПИ. Трябва обаче да се отбележи, че поради огромните размери на ЗЗ „Централен Балкан - Буфер”, нейното лонгитудинално протежение и големите разстояния до разглеждания обект на ИП, практически за тях е трудно да се идентифицира ясна директна връзка с него. Все пак, както личи от предоставените данни лесоустройствените и хидроенергийните ИП засягат други хабитати.

Към 08.07.2010 г. на територията на Старозагорска област в пределите на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (ВГ0001493) са налице общо 14 ИП, както следва: ветроенергиен парк при с. Енина, хотелски комплекс при с. Крън, баластриера при с. Търничени, електропрод в землищата на с. Енина и с. Крън, подземен ел. кабел 20 kV при с. Ясеново, 4 индивидуални сгради за отдых при с. Скобелево, мини-ВЕЦ в землището на с. Тъжа, реконструкция и разширение на рекреационна зона при с. Крън, ветроенергиен парк при с. Габарево, мини-ВЕЦ при с. Габарево, мини-ВЕЦ при с. Горно Сахране, съоръжения за подземни води за водовземане на питейно-битова вода за курортен комплекс ”Узана” при с. Ясеново и с. Габарево, комплекс за отдых, почивка и реконструкция на Почивен дом «Орлово гнездо» при с. Шипка и баластриера при с. Шейново. Поради значителната географска отдалеченост на цялата Старозагорска област (дори без обща граница с Ловешка област), както и поради различното естество на тези ИП и поради огромните за страната размери на тази ЗЗ, практически директна връзка между разглежданото ИП и гореизброените такива, не може да се направи.

В Софийска област по данни на РИОСВ-София към 15.02.2011 г. са били депозирани ИП за общо 7 ПИ в ЗЗ „Централен Балкан-буфер”. Три от тях се ползват като «пасище – мера», а 4 - са «залесена територия». Два са ветропаркове, 2 – за мини-ВЕЦ-ове, 2 – за строителство в туристическата местност «Мургана» край с. Челопеч и 1 – в с. Челопеч за "Складово-претоварно стопанство". В местн. «Мургана» попадат общо 4 ИП. Седемте ИП са в землището на с. Челопеч. Общата им площ възлиза на 33,105 dka. Тези ПИ са разположени на значително разстояние от мястото на разглежданото ИП.

На територията на Пловдивска област по данни на РИОСВ-Пловдив към 15.02.2011 г. са постъпили за разглеждане общо 35 ИП в пределите на ЗЗ, половината от които (17 бр.) са за «жилищно строителство», обикновено в земи, заети с «индустриална култура», в «изоставена нива» или в селища, вкл. и градове (Сопот, Калофер и др.). Има предложения за бензиностанции, бизнес-сгради и фотовалтаични паркове. Последните са с най-голяма обща площ (ок. 640 dka) – общо 6 ИП. Въпреки това значителната (дори и за мащабите на страната) дистанция (географска отдалеченост) на тези обекти не позволява извеждането на дефинирани параметри на кумулативното въздействие.

От справките, направени в РИОСВ Плевен, Стара Загора, София, Велико Търново и Пловдив (вж. приложение), се вижда, че от 2007 г до момента, в съответните РИОСВ са постъпили инвестиционни предложения, попадащи в границите на ЗЗ «Централен Балкан – буфер», съответно: РИОСВ Плевен – върху сумарна площ от 259.9383 ha (0,020 % от площта на ЗЗ); РИОСВ Стара Загора – върху сумарна площ от 34.3870 ha (0,0026 % от площта на ЗЗ); РИОСВ София – върху сумарна площ от 11.2454 ha (0,0008 % от площта на ЗЗ); РИОСВ Велико Търново – върху сумарна площ от 0.5586 ha (0,00004 % от площта на ЗЗ); РИОСВ Пловдив – върху сумарна площ от 60.3469 ha (0,0046 % от площта на ЗЗ).

Общо на територията на всички РИОСВ наличните ИП в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) възлизат на сумарна площ от 3995.8 dka, което се равнява на 0,03087 % от общата площ (вкл. всички типове нейни местообитания) от 1 294 090,65 dka. Това позволява да се заключи, че неблагоприятният кумулативен ефект от всички ИП на територията на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” може да се счита за незначителен.

Разглежданият ПИ № 72343.54.89 граничи с 6 имота, представляващи ливади, пасище, асфалтов път и индивидуално застрояване (сгради с етажност до 2,5 етаж). Това фактическо обкръжение предопределя в значителна степен неговата консервационна непълноценност. Всъщност понастоящем е налице своеобразно фрагментиране на потенциални местообитания на някои видове животни, предмет на опазване в зоната. Кумулативното влияние от реализацията на ИП може да се свърже най-вече с постепенното заемане на ограничени периферни площи от ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493), които са с променено предназначение и върху тях се извършват строителни дейности. Отнемането на площи в ЗЗ става най-често за сметка на местообитания „6520 Планински сенокосни ливади” или 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*. Отансянето на настоящото ИП към първия тип местообитание е само условно, защото фактически то не представлява такова от фитоценологична/екологична и консервационна гл. т. В значителна степен то е модифицирано от земеделското ползване на участъка.

Общата площ на имота в процедура възлиза на 2.753 dka, което се равнява на 0.0002 % от цялата площ на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG0001493). От това следва, че дори и за в бъдеще, ако всичките останали в съседство имоти бъдат застроени по подобен начин (каквито депозирани планове, отчасти са налице), ЗЗ като цяло няма да бъде повлияна значително. По-точно, дори и при кумулативен ефект от реализацията на всички инвестиционни предложения за цялата ЗЗ на обща площ от 2602.14 dka, въздействието би било пренебрежимо слабо и то само върху 0.20% от цялата ѝ площ. Според критериите, приети за оценка на въздействието, този процент е петкратно по-малък от приетия праг от 1 %. Следователно кумулативното въздействие от реализацията на всички ИП, планове и програми в съчетание с разглежданото в този доклад, в границите на ЗЗ се очаква да бъде незначително.

Кумулативното влияние от реализацията на настоящото и други ИП няма да засегне повечето видове в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0002128), поради отсъствието им в района на ИП.

Важно да се отбележи и обстоятелството, че имотът граничи с урегулиран застроен парцел. ИП няма връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности. Разглежданият ПИ, както и значителна част от съществуващите ПИ с депозирани ИП са разположени в близост до селитебни ландшафти с различно ниво на антропогенна модификация – ползват се от земеделските стопани като пасища, мери,

стари овощни градини и ливади, т. е. те не се отнасят към местообитанието „6520 Планински сенокосни ливади”, понеже в тях е налице негативно променен фитоценологичен състав, в който обаче може да преобладават видове характерни и за пасищата.

3. Описание на елементите на плана, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ или нейните елементи

В местн. „Преграда” са известни са 5 ПИ с извършена или предстояща промяна на ползването на земята: (1) Преграда – 4 – строителен полигон - 1,910 dka; (2) Преграда – 3 – строителен полигон – 3,030 dka; (3) ПИ № 054291, м. „Преграда” – 1 dka пасище, мера; (4) ПИ № 054288, м. „Преграда” - 1 dka пасище, мера; (5) ПИ IV-054140, кв. 54, в м. „Преграда” - 4,562 dka. Към момента няма данни, че елементите на плана за ПИ № 72343.54.89 (последователните етапи на изграждането на строителния обект, както и последващата му експлоатация) в комбинация с други планове, програми и проекти/ ИП биха могли да окажат значително въздействие върху ЗЗ или нейните елементи. Очакваният кумулативен ефект от промяна в ползването на земята в някои от съседните имоти би бил несъществен поради твърде незначителната им площ спрямо площта на цялата ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Кумулативен ефект би могло да се очаква в най-голяма степен за местообитание „6520 Планински сенокосни ливади”, където главно са съсредоточени евентуалните интереси за застрояване на терени, но именно тук в значително по-малка степен са локализирани местообитания на вълка, мечката, видрата, и съвсем отсъстват такива за главоча, поточния рак и много видове птици.

Съществува минимална вероятност реализацията на ИП в съчетание с други ИП (ПИ е в съседство други имоти в регулация) да окаже известно негативно въздействие чрез съкращаване на местообитанията на някои от опазваните видове безгръбначни животни като *Lycaena dispar*, *Callimorpha quadripunctari*, *Euphydryas aurinia*, *Polyommatus eroides*, *Paracaloptenus caloptenoides* и *Odontopodisma rubripes*. Това въздействие поради нищожната площ на имоте е съвсем пренебрежимо и практически няма да застраши числеността на техните популации.

Въздействие върху местообитанията на видовете, което да причини значително намаляване на популациите на безгръбначните и гръбначните животни в ЗЗ, опазвани приоритетно според стандартния формуляр, в дългосрочен план не се очаква.

Въпросът за обслужването на изгребната яма е уреден чрез специален „Договор за обслужване на изгребни и септични ями” от 01.11.2010 год. с фирма „КАМПО ЕООД” – гр. Плевен. Извозването на генерираните битови отпадъци ще бъде включено в организираното сметосъбиране за Община Тетевен. Строителните отпадъци, получени в процеса на реализирането на ИП ще бъдат извозени от възложителя на определените от Община Тетевен места. По отношение на рибната фауна, включена в предмета и целите за опазване в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493), ИП не съдържа елементи, които могат да окажат някакво въздействие.

Като се имат предвид и техническите и технологичните особености на предвиденото строителство на сградата (ниско-етажна, с малка плътност на застрояване) и сезонния характер на обитаването ѝ, може да се очаква, че евентуалният кумулативен ефект ще

бъде силно редуциран и въздействието от реализацията на ИП няма да е значимо за ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) и нейните елементи.

Обобщение за вероятните отрицателни въздействия от реализацията на ИП върху типове природни местообитания и видове-предмет на опазване на защитена зона «Централен Балкан – буфер» (BG0001493)

Вид отрицателно въздействие	Обхват на въздействието	Степен на отрицателно въздействие Трайност	Възможни комбинирани въздействия	Възможни кумулативни въздействия
Пряко унищожаване или увреждане на местообитания	В зоната	Незначително Краткотрайно	Прогонване на индивидите заради шумово замърсяване	Строителство в съседните незастроени площи
Смъртност на индивиди		Не се очаква	Не се очакват	Не се очакват
Трайно прогонване на животни заради засилено човешко присъствие				
Трайни прегради за периодични, сезонни или многогодишни миграции на животни				
Шумово замърсяване		Незначително Краткотрайно	Чрез прогонване на чувствителните видове има комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията	Строителство в съседните незастроени площи
Светлинно замърсяване		Не се очаква	Не се очакват	Не се очакват
Атмосферно замърсяване				
Повишена опасност от пожари		Незначително Постоянно	Не се очакват	Не се очакват
Опасност от инцидентни замърсявания				
Нахлуване на чужди видове в природните местообитания		Не се очаква		Не се очакват

Увреждане възможностите за устойчиво природосъобразно развитие на защитените зони				
---	--	--	--	--

Връзка между елементите на ИП и описаните в т. 2 ИП, и възникващите от тях отрицателни въздействия с потенциално отражение върху върху предмета и целите на опазване на ЗЗ „Централен Балкан - буфер” (BG0001493) и преценка на възможността тези въздействия да бъдат оценени на този етап на планиране и необходимостта от условия за изпълнение в следващите етапи на планиране

Елемент на проекта	Потенциални отрицателни въздействия	Етап на планиране и оценка на въздействията
Жилищно строителство	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване или увреждане на местообитания • шумово замърсяване (безпокойство и временно прогонване на животни) 	Оценка на въздействията на този етап от планиране, условия за изпълнение на следващият етап от планиране

Елементите на ИП, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ "Централен Балкан – буфер” (BG0001493) (самостоятелно или в съчетание с други) са два типа:

- по време на строителството – въздействието се ограничава пространствено в участъка на на ПИ. За подготовката и извършването на строителните дейности терена площадка на ИП ще бъде повлияна чрез изкопни работи. Това не е свързано с взривни дейности и се състои в отнемане на ограничени количества земни маси (вкл. и почва) за изграждане на основите на сградата. Част от тях ще бъдат повторно използвани при вертикалната планировка, за изравняване на терена и за нуждите на рекултивацията му. Останалата част от земните маси ще се използва според указанията на община Тетевен. Не се очаква това въздействие да има по-голям териториален обхват.

- по време на експлоатацията – очакваното въздействие ще бъде постоянно, но незначително и с незначителен кумулативен ефект.

Евентуалните въздействия върху (1) местообитанията, (2) биоразнообразието, (3) флората и (4) фауната бихме могли да характеризираме като:

- незначителни и временни - само по време на строителните работи;

- сравнително постоянни във времето, но незначителни при експлоатацията на жилищната сграда. В региона в близост до разглежданятия ПИ не се предвиждат и няма планове за строителството на индустриални и инфраструктурни обекти, чиито елементи в съчетание с елементите на настоящото ИП биха могли да окажат неблагоприятно въздействие върху ЗЗ и нейните компоненти.

4. Описание на ЗЗ, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на ИП

ИП попада на територията на ЗЗ за местообитанията “Централен Балкан - буфер” (BG0001493) и в ЗЗ „Централен Балкан - буфер” (BG0002128).

ЗЗ „Централен Балкан - буфер” (BG0001493) е включена в Списъка на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна с обща

териториална площ от 1 294 090.650 dka (Реш. на МС на РБ № 802/04.12.2007 (обн. ДВ бр. 107/18.12.2007).

ЗЗ „Централен Балкан - буфер” (BG0002128) е включена в Списъка на защитените зони за опазване на дивите птици с обща териториална площ от 719839,7 dka (обн. ДВ. бр.41/31.05.2011).

ПИ е разположен в западната на тези ЗЗ с лице на третокласен път, свързващ селата Брезово и Рибарица с гр. Тетевен. ЗЗ включват сравнително слабо засегнати територии, в които се опазват масиви бук, гори от явор и липа върху сипеи и крайречни елшови галерии. Поречието (долината) на р. Бели Вит представлява своеобразен важен екологичен коридор в тази част на ЗЗ. ЗЗ обхващат ключови местообитания за мечката, като почти цялата популация на вида в рамките на Национален парк «Централен Балкан» ежегодно прекарва част от годината там. Зоните са едно трите места в България за опазване на главоча *Cottus gobio*. Опазват се и важни местообитания на лалугера *Spermophilus citellus*.

Общата площ на ЗЗ «Централен Балкан – буфер» (BG0001493) е 1,294 090.65 dka, в която се включват: Широколистни листопадни гори – 49%, смесени гори – 23%, екстензивни зърнени култури – 9%, сухи тревни съобщества – 7%, храстови съобщества – 7%, иглолистни гори – 1%, скали във вътрешността, сипеи и др. – 1%, друга орна земя – 1%, водни площи (стоящи и течащи води) – 1% и други земи (вкл. градове, села, пътища сметища, индустриални обекти) – 1%. ЗЗ е част от Европейската екологична мрежа «НАТУРА 2000» по Директива 92/43 ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна. Предназначението ѝ е да „представлява естествен буфер на Национален парк Централен Балкан от всички страни.” (Зелени Балкани, 2007). Предмет и цели на опазване (съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 на ЗБР) на ЗЗ: (1) Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на ЗЗ. (2) Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на ЗЗ, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата. (3) Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на ЗЗ.

Територията на ЗЗ по фитогеографските си особености се отнася към Централно-Балканския окръг на Илирийската провинция от Европейската широколистна горска област. Съгласно стандартния формуляр (Зелени Балкани, 2007). ЗЗ е разположена на надв. в. от 300 до 1928 m. Над 43 % от територията ѝ е покрита с широколистни гори. Общо на територията на цялата ЗЗ са разпространени 25 типа местообитания: 4060 - Алпийски и бореални ерикоидни съобщества (покрите 0,05% в ЗЗ); 5130 - Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик (покрите 0,0001% в ЗЗ); 5210 - Храсталаци с *Juniperus* spp. (покрите 0,0001% в ЗЗ); 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi* (покрите 0.0309 % в ЗЗ); 6210 - Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*); 62D0 - Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества (покрите 1% в ЗЗ); 6520 - Планински сенокосни ливади (покрите 2,983% в ЗЗ); 8220 - Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове (покрите 0,994% в ЗЗ); 8230 - Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* (покрите 0.0138% в ЗЗ); 9110 - Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* (покрите 0.622% в ЗЗ); 9130 - Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* (покрите 20,171% в ЗЗ); 9150 - Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*) (покрите 14,952% в ЗЗ); 9170 - Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* (с покрите 7,1225% в ЗЗ); 9180 - Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове (покрите 1,484%

в 33); 91AA Източни гори от космат дъб (покритие 0.032% в 33); 91BA - Мизийски гори от обикновена ела (покритие 0,379% в 33); 91CA - Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори (покритие 0,0107% в 33); 91E0 - Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) (покритие 0.00722% в 33); 91G0 - Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* (покритие 0,379% в 33); 91M0 - Балкано- панонски церово-горунови гори (покритие 1,204% в 33); 91W0 Мизийски букови гори (покритие 16.64% в 33); 91Z0 - Мизийски гори от сребролистна липа (покритие 0,0206% в 33); 9410 - Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (Vaccinio-Piceetea) (покритие 0,00725% в 33); 9530 - Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор (покритие 0,0179% в 33) и 95A0 Гори от бяла и черна мура (покритие 0.000884% в 33).

Като цяло, природните местообитания са запазени в много голяма степен, основно поради слабата заселеност на планината. Затова и биологично разнообразие е добре съхранено. Висшата флора тук е представена с над 1/3 от своя състав в пределите на страната. Горите заемат основната част от 33. Сред тях преобладават „Букови гори от типа Asperulo-Fagetum» с покритие над 20 %. В горите доминират обикновения бук (*Fagus sylvatica*), белият бор (*Pinus silvestris*) и обикновения габър (*Carpinus betulus*). Храстовият етаж в тези гори е съставен главно от обикновена леска (*Corylus avellana*), обикновен (еднококичков) глог (*Crataegus monogyna*), синя хвойна (*Juniperus communis*), малина (*Rubus idaeus*), къпина (*Rubus hirtus*) и др. С малки изключения, буквите гори в 33 са добре запазени.

Приоритетни за 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) са 6 местообитания: 6210 Полустествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia); 9180 - Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове; 91E0 - Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae); 91G0 Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*; 9530 - Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор и 91AA Източни гори от космат дъб.

В 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) се срещат редица балкански растителни ендемити - бяла мура (*Pinus peuce*), шапиче (*Alchemilla alpina*), панчичева пищялка (*Angelica pančičii*), балкански оклоп (*Androsace villosa*), панчев спореж (*Senecio pančičii*) и др. Разпространени са и някои български ендемични видове растения – рилско подрумиче (*Anthemis orbelica*), разперена светлика (*Lusula deflexa*), старопланинска иглика (*Primula frondosa*) и някои др.

С реализирането на ИП се очаква (условно) да бъде засегнат само един тип природно местообитание: «6520 Планински сенокосни ливади», чието покритие в зоната възлиза на 2.982 % или ~ 38 590 dka от общата площ на 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) (1 294 090.65 dka).

От реализирането на ИП не се очаква да настъпи фрагментация на природни местообитания, които са предмет на опазване в 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493), поради факта, че в действителност и понастоящем в известна степен е налице такава – ПИ се намира между ливади, пасище, асфалтов път и индивидуално застрояване (2-3 етажа). Понастоящем процесът на възстановяване на популациите на повечето от специално опазваните видове бозайници и на природните местообитания върху разглеждания и съседните му участъци е невъзможно.

Безгръбначни животни: Ракообразни (Crustacea): Ручеен рак *Austropotamobius torrentium*; Мекотели (Mollusca): Бисерна мида, *Unio crassus*; Насекоми (Insecta): Обикновен паракалоптенус *Paracaloptenus caloptenoides*, Скакалец червенокрака одонтоподизма

Odontopodisma rubripes, Водно конче украсен ценагрион *Coenagrion ornatum*, четириточкова калиморфа *Callimorpha quadripunctaria*, Еуфидриас *Euphydrias aurinia*, Полиоматус *Polyommatus eroides*, Голяма огневка *Lycaena dispar*, Обикновен (голям) сечко *Cerambyx cerdo*, Бръмбар рогач *Lucanus cervus*, Буков сечко *Morimus funereus* и Алпийска розалия *Rosalia alpina*. 33 опазва приоритетно местообитания на 3 вида безгръбначни животни – ручейния рак, калиморфата и алпийската розалия, съгласно Директива 92/43 на ЕИО. Местообитанията на всички тези видове са защитени.

Сведенията за част от представителите на гръбначната фауна са събирани на терена през м. август 2008 г.

Костни риби: В Предмета и целите за опазване в 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) са включени 5 вида риби от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Черна (балканска) мряна *Barbus petenyi* (= *Barbus meridionalis*), Главоч *Cottus gobio*, Балканска кротушка *Gobio kessleri*, Малка кротушка *Gobio uranoscopus* и Балкански щипок *Sabanejewia balcanica* (= *Sabanejewia aurata*). Според експертна оценка (Л. Пехливанов, непубл. данни) в 33 «Централен Балкан - буфер» са локализирани около 48% от местообитанията на главоча *Cottus gobio*, а Бели Вит е една от малкото български реки, в които през 80-те години е било установено присъствието на главоч, понастоящем изчезнал в този участък. 33 «Централен Балкан - буфер» обхваща и около 0.2% от общата площ на потенциалните местообитания на черната мряна в България, около 0.3% от общата площ на местообитанията на балканската кротушка, около 1.4% от местообитанията на малката кротушка и незначителна част от местообитанията на балканския щипок. Черната мряна се появява само в по-долните речни участъци (в района на с. Рибарица), където е относително най-многочисленият вид.

Земноводни: Жълтокоремна бумка *Bombina variegata* и Голям гребенест тритон *Triturus karelinii*.

Влечуги: Обикновена блатна костенурка, *Emys orbicularis*, Шипобедрена костенурка *Testudo graeca*, Шипоопашата костенурка *Testudo hermanni*.

Птици: В 33 "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) като гнездещи в района на ИП са установени най-малко 89 вида птици (Янков, 2007), 10 вида от които са включени в националната ни Червена книга (Ботев, Пешев, 1985): черен щъркел *Ciconia nigra*, бял щъркел *Ciconia ciconia*, лятно бърне *Anas querquedula*, голям ястреб *Accipiter gentilis*, малък ястреб *Accipiter nisus*, обикновен мишелов *Buteo buteo*, черношипа ветрушка *Falco tinnunculus*, лещарка *Tetrastes bonasia*, яребица *Perdix perdix*, ловен фазан *Phasianus colchicus*, ливаден дърдавец *Crex crex*, късокрил кюкавец, *Actitis hypoleucos*, полудив гълъб *Columba livia*, гривяк *Columba palumbus*, гугутка *Streptopelia decaocto*, обикновена гургулица *Streptopelia turtur*, обикновена кукувица *Cuculus canorus*, чухъл *Otus scops*, бухал *Bubo bubo*, обикновена кукумявка *Athene noctua*, горска улулица *Strix aluco*, уралска улулица *Strix uralensis*, горска ушата сова *Asio otus*, пернатонога кукумявка *Aegolius funereus*, козодой *Caprimulgus europaeus*, черен бързолет *Apus apus*, земеродно рибарче *Alcedo atthis*, папуняк *Upupa epops*, въртошийка *Jynx torquilla*, сив кълвач *Picus canus*, зелен кълвач *Picus viridis*, черен кълвач *Dryocopus martius*, голям пъстър кълвач *Dendrocopus major*, сирийски кълвач *Dendrocopus syriacus*, среден пъстър кълвач *Dendrocopus medius*, белогръб кълвач *Dendrocopus leucotos*, малък пъстър кълвач *Dendrocopus minor*, горска чучулига *Lullula arborea*, скална лястовица *Riparia riparia*, селска лястовица *Hirundo rustica*, червеногръста лястовица *Hirundo daurica*, градска лястовица *Delichon urbica*, жълта стърчиопашка *Motacilla flava*, планинска стърчиопашка *Motacilla cinerea*, бяла стърчиопашка *Motacilla alba*, орехче *Troglodytes troglodytes*, сивогуша завирушка *Prunella modularis*, червеногушка *Erithacus rubecula*, южен славей *Luscinia megarhynchos*, домашна червеноопашка *Phoenicurus ochrurus*, сиво каменарче *Oenanthe oenanthe*, кос *Turdus merula*, поен дрозд *Turdus*

philomelos, имелов дрозд *Turdus viscivorus*, малко белогушо коприварче *Sylvia curruca*, голямо белогушо коприварче, голямо черноглаво коприварче *Sylvia atricapilla*, елов певец *Phylloscopus collybitus*, жълтоглаво кралче *Regulus regulus*, сива мухоловка *Muscicapa striata*, червеногуша мухоловка *Ficedula parva*, дългоопашат синигер *Aegithalos caudatus*, лъскавоглав синигер *Parus palustris*, жалобен синигер *Parus lugubris*, матовоглав синигер *Parus montanus*, черен синигер *Parus ater*, син синигер *Parus caeruleus*, голям синигер *Parus major*, горска зидарка *Sitta europaea*, градинска дърволазка *Certhia familiaris*, авлига *Oriolus oriolus*, червеногърба сврачка *Lanius collurio*, сойка *Garrulus glandarius*, сврака *Pica pica*, сива врана *Corvus cornix*, гарван *Corvus corax*, обикновен скорец *Sturnus vulgaris*, домашно врабче *Passer domesticus*, полско врабче *Passer montanus*, обикновена чинка *Fringilla coelebs*, зеленика *Carduelis chloris*, щиглец *Carduelis carduelis*, елшова скатия *Carduelis spinus*, червенушка *Pyrrhula pyrrhula*, черешарка *Coccothraustes coccothraustes*, жълта овесарка *Emberiza citrinella*, зеленогуша овесарка *Emberiza cia*, сивоглава овесарка *Emberiza cia* и сива овесарка *Miliaria calandra*.

ИП не предвижда специални мерки за опазване или за намаляване на негативните въздействия върху популациите на споменатите видове птици в засегнатия участък, както по време на строителството, така и при експлоатацията на обекта. Следва да се отбележи, че площта на сградата е 120 m², построена върху цялата усвоена (но незастроена!) площ – под 3 dka (2.753 dka), което възлиза на 0,43 % от имота.

Бозайници: Широкоух прилеп *Barbastella barbastellus*, Дългокрил прилеп *Miniopterus schreibersi*, Дългоух нощник *Myotis bechsteini*, Остроух нощник *Myotis blythii*, Дългопръст нощник *Myotis capaccinii*, Трицветен нощник *Myotis emarginatus*, Голям нощник *Myotis myotis*, Средиземноморски подкованос *Rhinolophus blasii*, Южен подкованос *Rhinolophus euryale*, Голям подкованос *Rhinolophus ferrumequinum*, Малък подкованос *Rhinolophus hipposideros*, Подкованос на Мехели, *Rhinolophus mehelyi*, Дива коза *Rupicapra rupicapra balcanica*, Лалугер *Spermophilus citellus*, Кафява мечка *Ursus arctos* и Пъстър пор *Vormela peregusna*, Видра *Lutra lutra* и Европейски вълк *Canis lupus*. ЗЗ опазва приоритетно местообитания на 2 вида едри бозайници – вълк и кафява мечка, съгласно Директива 92/43 на ЕИО. Според Спасов и др. (2007) в ЗЗ „Централен Балкан – буфер” се охранява най-голямата (след Западните Родопи) част от националната популация на кафявата мечка, която там възлиза на 15 %. Приема се, че 1 индивид обитава 2000 ha при среден диаметър на индивидуалния участък около 7 km. Това е несравнимо (многократно) по-голяма площ от тази на целия имот (под 3 dka), който представлява „зеделска земя” (първоначално (1994 г.) отредена дори като „незастроено дворно място”). Общо в ЗЗ "Централен Балкан – буфер” (BG0001493) се опазват 24,8 % от възрастните кафяви мечки в България.

Площта на ЗЗ "Централен Балкан – буфер” (BG0002128) е 71983,97 ha, от която ПИ от 2.753 dka съставлява едва 0,000382 % . Още по-нищожен излиза дялът на площта на сградата – 0,0000166 %. Тези стойности показват, че е невъзможно да се очакват значими въздействия върху популациите на видовете, произтичащи от реализирането на ИП, много по-голямата част от които не се срещат в местообитанието, което е включено в разглеждания ПИ. В тази ЗЗ се опазват приоритетно 31 вида птици, повечето не-врабчоподобни, основно дневни и нощни грабливи и водолубиви видове (вж. т. 5 а).

5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на плана върху предмета и целите на опазване на ЗЗ

Настоящата оценка се извършва на основание чл. 6 (3) и 6 (4) на Директива 92/43/ЕИО, чл. 31-34 на ЗБР и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на

съвместимостта (ОС) на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

а) описание и анализ на въздействието на плана, върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в ЗЗ

Относно чл. 23 (1) т. 4 от Наредбата за ОС бе споменато, че имотът, в който ще се осъществи строителството представлява потенциална естествена ливада и териториално не включва друг тип местообитания. Той граничи със местен земен път, застрояване, пасище и използвани ливади.

Актуално състояние на площадката на ПИ № 72343.54.89:

Понастоящем на територията на имота, където ще се реализира инвестиционното предложение представлява необработваема земеделска земя с начин на трайно ползване „друг вид земеделска земя” – IV категория при неполивни условия. На площадката преобладават вторичните деградирани тревисти съобщества с доминиране на обикновената полевица (*Agrostis capillaris*) и обикновения сеноклас (*Cynosurus cristatus*), в състава на които са установени луковична и броеничеста ливадина (*Poa bulbosa*, *P. sylvicola*), садина (*Chrysopogon gryllus*), ливадна тимотейка (*Alopecurus pratensis*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), издънкова полевица (*Agrostis stolonifera*), бяло и обикновено подъбиче (*Teucrium polium*, *T. chamaedrys*), трискот (*Cynodon dactylon*), късодръжков магарешки бодил (*Carduus acanthoides*), обикновена млечка (*Euphorbia cyparissias*), мирзинитска млечка (*Euphorbia myrsinites*), халерова острица (*Carex halleriana*), полска овсига (*Bromus arvensis*), цикутско часовниче (*Erodium cicutarium*), сярножълт очиболец (*Potentilla sulphurea*), ресничесто, пълзящо и лечебно великденче (*Veronica barrelieri*, *V. prostrata*, *V. officinalis*), полска попова лъжичка (*Thlaspi arvense*), овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), висок лопен (*Verbascum thapsiforme*), обикновена луличка (*Linaria vulgaris*), сребриста самогриска (*Scabiosa argentea*), обикновен пчелинок (*Marrubium vulgare*), лечебно глухарче (*Taraxacum officinalis*), същинско еньовче (*Galium verum*), обикновено срещниче (*Ajuga chamaepytis*), вълнистия напръстник (*Digitalis lanata*), ливадно орехче (*Filipendula vulgaris*), изправен ранилист (*Stachys recta*), обикновен звездан (*Lotus corniculatus*), влакнестокласа еспарзета (*Onobrychis lasiostachya*), ежова главичка (*Dactylis glomerata*), четинеста дрипавка (*Crepis sancta*), полска челебитка (*Nigella arvensis*), калиерова мащерка (*Thymus callieri*) и други. **Налице е деградация на растителността, за което свидетелства увеличеното разнотравие и присъствието на рудерални видове.**

Очаквани въздействия от реализацията на инвестиционното предложение за жилищно строителство в землището на град Тетевен върху тип природно местообитание “6520 Планински сенокосни ливади”, което е в предмета и целите на опазване на защитена зона “Централен Балкан – буфер” (BG0001493)

Параметри Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Унищожаване или увреждане на местообитания	Има вероятно незначително въздействие		Няма вероятно въздействие
Смъртност на индивиди			
Прекъсване на биокоридори	Няма вероятно въздействие		
Повишена опасност от пожари			

Не се очаква самото застрояване на предвидената площ от 120 m² в имот с обща площ от 2.753 dka да доведе до значими загуби на местообитания за дивата фауна и флора, поради фактическото му преобразуване (урбанизиране) в миналото като „земеделска земя/незастроено дворно място”. Съгласно представената документация, проектът предвижда да се застрои само 0,43 % от площта на имота и въпреки, че се иска „промяна на предназначението на имота” за „жилищно застрояване с малка височина”, собственикът не е заявил, че ще промени характера на останалите 99,57 % в посока, еднозначно увреждаща евентуални местообитания. Това обаче, имплицитно е допустимо, тъй като се касае за „усвояване” на една, макар и малка, част от площта на местността “Преграда”.

По отношение на всяко от представените местообитания (хабитати) в 33 "Централен Балкан – буфер” (BG0001493) за въздействията на ИП, оценката ни е както следва:

4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

5130 - Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

5210 - Храсталаци с *Juniperus* spp. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

6210 - Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*). Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

62D0 - Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

6520 - Планински сенокосни ливади. Този хабитат и разпространен обикновено нависоко - над 1000 m н. в. Според типа на растителността (тревна) най-общо без оглед на фитоценологичния ѝ състав, бихме могли съвсем условно да отнесем територията на площадката към тази категория местообитание пореди липсата на друго по-подходящо за сравнение). Тази площ обаче не е използвана от собствениците за сенодобив. Въздействието върху местообитанието (ако приемем ПИ за част от него) би било пренебрежимо малко, не само защото делът му е нищожен, но и заради факта, че само една малка част от ПИ ще бъде застроена.

8220 - Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

8230 - Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9110 - Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9130 - Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* - с покритие от 20,171% от цялата площ на зоната. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9150 - Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*). Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9170 - Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9180 - Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91AA Източни гори от космат дъб с покритие от 0.032% от цялата площ на зоната. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91BA - Мизийски гори от обикновена ела - с покритие от 0,379% от цялата площ на зоната. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91CA - Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори - с покритие от 0,0107% от цялата площ на зоната. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91E0 - Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91G0 - Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91M0 - Балкано-панонски церово-горунови гори. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91W0 Мизийски букови гори. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

91Z0 - Мизийски гори от сребролистна липа. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9410 - Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*). Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

9530 - Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

95A0 Гори от бяла и черна мура. Местообитанието не се среща на територията на ПИ 72343.54.89 и реализацията не би могла да окаже въздействие върху целостта и видовото му разнообразие.

Планински сенокосни ливади I в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) имат покритие, възлизащо на 2,983% или общо на 38 602,7 dka от площта на цялата ЗЗ - 1 294 090,65 dka. Площта на имота е 2.753 dka, което се равнява на 0,0071 % от площта на това условно прието местообитание в зоната – «Планински сенокосни ливади», което е пренебрежимо малък дял и не може да застрашава ЗЗ.

Безгръбначни животни

Lepidoptera – пеперуди:

Lycaena dispar – обитава предимно планинските ливади. Ареалът на вида е ограничен в Европа и Турция. Широко разпространен в България вид, като в планините достига до 800 м н.в. Включен е в Приложение II на Директивата за местообитанията 92/43 на Европейския съюз и в Приложение II на Бернската конвенция. Разглеждайки основните райони за срещането на пеперудите в България Абаджиев и Бешков (2007) съобщават за региона на Централен Балкан 14 целеви вида, сред които липсва *Lycaena dispar*. Вероятно това може да се обясни с по-голямата надморска височина. За територията на "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) се очаква присъствие на вида предвид местата с по-малка надморска височина, но строителството на къщи от вилен тип няма да повлияе отрицателно на пеперудните популации. Обикновено наличието на декоративна цветна растителност като елемент от озеленяването на вилните сгради повлиява добре на дневните пеперуди. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху популациите на вида и местообитанията на този вид.

Callimorpha quadripunctaria - представител на сем. мечи пеперуди (Arctiidae). Не е включена сред целевите видове за Централен Балкан (Абаджиев, Бешков, 2007), вероятно поради по-голямата надморска височина, но може да се среща в буковите масиви и техните крайнини в по-ниските части на ЗЗ. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Euphydryas aurinia - в България се среща главно чрез изолирани популации в планините до 2100 м н.в. Не е включена в целевите видове за Централен Балкан (Абаджиев и Бешков, 2007), но е възможно да се среща. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Polyommatus eroides - видът е разпространен предимно в планините до 2300-2400 м н.в. Включен е в целевите видове за Централен Балкан (Абаджиев и Бешков, 2007). Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Coleoptera - Cerambycidae и Lucanidae - тук спадат 4 от видовете в стандартния формуляр:

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - живее предимно в стари букови гори с надморска височина 500 – 1000 m и вероятно се среща в горски масиви на ЗЗ. Площадката на ИП не представлява горски участък, където се предполага, че е предпочитаното местообитание и няма да има отрицателно въздействие върху популацията на алпийската розалия и нейните местообитания.

Голям сечко (*Cerambyx cerdo*) - среща се предимно в дъбовите гори като ларвата му се храни с гнила дървесина. На площадката на ИП липсват дъбови насаждения, където да се развива този вид.

Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху популациите на вида и местообитанията му.

Буков сечко (*Morimus funereus*) - обитава мъртвата дървесина в буковите гори. Като

повечето видове обитаващи този биотоп той не може да лети, а само пълзи и местата където може да се срещне са строго локализиранни. Обикновено това са места във вътрешността на горските екосистеми, а площадката на ИП е заета от тревно рудерално съобщество, което не предполага въздействие върху местообитанията и числеността на популацията на вида в този район.

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Рядък вид, който обитава предимно букови гори, като ларвата му живее в гнилата дървесина. Реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популациите му и техните местообитания, защото не ни засяга.

Orthoptera: - Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) - по тревистата растителност на ливади и пасища. Одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*) по тревистата растителност на ливади и пасища. Възможно е да се срещат на площадката. Обикновено при насекомите числеността на популациите са многочислени, те се придвижват активно при търсене на трофична база и могат да се повлияят сериозно най-вече при използването на инсектицидни вещества. Реализацията на ИП няма да окаже съществено въздействие върху числеността и динамиката на популациите на тези два вида и техните местообитания.

Odonata - Ценагрион (*Coenagrion ornatum*) - рядък лимнофилен вид, който се придържа към постоянните водоеми. Реализацията на ИП няма да въздейства върху числеността на популацията и местообитанията на този вид водно конче.

Други безгръбначни видове:

Austropotamobius torrentium – ручеен рак. Видът е включен в Бернската конвенция. Отпадните води от експлоатацията на обекта ще се събират в изгребна яма и реализацията на ИП няма да окаже негативно въздействие върху популациите и местообитанията на вида в ЗЗ.

Unio crassus - Бисерна мида, обитава песъчливо-тинестите дъна в участъци със забавено течение. Отпадните води от експлоатацията на обекта ще се събират в изгребна яма. Реализацията на ИП няма да окаже нито пряко, нито косвено негативно въздействие върху популациите и местообитанията на този сладководен вид в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Гръбначни животни:

Костни риби: Реализацията на ИП е индиферентна по отношение на ихтиофауната, включена в предмета и целите за опазване в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493). Очакваните въздействия не са свързани с рискове за местообитания и видове/популации на риби.

Птици: Очаквано въздействие върху локалната орнитофауна: Като относително антропофобен вид, ливадният дърдавец е малко вероятно да гнезди в крайпътния участък, където се предвижда да се изгради постройката. Крайпътната рудерална растителност не е предпочитано (типично) за нашите ширини, гнездово местообитание за ливадния дърдавец. С премахване на единични храсти и храстови групички, ще се унищожат потенциални (но неустановени в ПИ) места за гнездене на червоногърбата сврачка, на малкото белогушо, голямо белогушо коприварче, голямо черноглаво коприварче, и др. видове храстогнездещи птици.

Други, предимно горски, дендрофилни видове птици като горска чучулига, кълвачи, козодой, червоногуша мухоловка и др. въобще няма да бъдат (пряко) повлияни по отношение на негативни промени в техните местообитания, тъй като инвестиционното намерение засяга участък извън залесената територия, представлява „зеделска земя“/ „незастроено дворно място“, доближаващо с характеристики си до „ливада“, но всъщност е антропогенно модифицирана крайпътна затревена площ, на която няма дървесна растителност.

Важно обстоятелство за преценяването на консервационната стойност/пригодност на

ПИ е неговото фактическо обкръжение към датата на изготвянето на настоящата оценка. В действителност ПИ граничи 6 усвоени по различен начин в миналото и антропогенно модифицирани парцела/имота, както следва: ПИ № 72343.54.331 – път III клас, ПИ № 72343.54.73 – използваема ливада, ПИ № 72343.54.72 – пасище, ПИ № 72343.54.71 - ливада, ПИ № 72343.54.391 – индивидуално застрояване и ПИ № 72343.54.195 – ливада. В същност териториалният обхват на предложението е малък и локализиран изцяло в парцел № 72343.54.89.

Следва да се спомене, че дългогодишното използване на терена след бъдещото му усвояване не изключва запазването на някои елементи на естествените местообитания, представени върху нищожна площ в имота (участъци от тревната растителна покривка, отделни храсти или дървета), а също така предполага и засаждането на трайни насаждения (с местни диворастящи видове дървета и храсти), които отчасти също се използват като ресурс от дивите птици – за храна, гнездене или място за почивка.

Реализирането на ИП на територията на осъществяването му и в съседство няма или ще засегне в пренебрежимо ниска степен, местообитанията и популациите на установените в ЗЗ птици.

Бозайници:

В ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) най-голяма е групата ръкокрилите бозайници (прилепите) – 12 вида:

Barbastella barbastellus (Широкоух прилеп) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Miniopterus schreibersii (Дългокрил прилеп) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Myotis bechsteini (Дългоух нощник) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Myotis blythii (Остроух нощник) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Myotis capaccinii (Дългопръст нощник) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Myotis emarginatus (Трицветен нощник) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Myotis myotis (Голям нощник) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Rhinolophus blasii (Средиземноморски подковнонос) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Rhinolophus euryale (Южен подковнонос) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Rhinolophus ferrumequinum (Голям подковнонос) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Rhinolophus hipposideros (Малък подковнонос) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Rhinolophus mehelyi (Подковонос на Мехели) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида.

Всички прилепи в България са защитени от ЗБР, защитени са и техните местообитания, но реализацията на ИП няма да повлияе числеността и местообитания им.

Европейски вълк (*Canis lupus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Видра (*Lutra lutra*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Лалугер (*Spermophilus citellus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида. При доказано присъствие, теоретически преценяването на въздействието (фрагментация, безпокойство) по отношение на вида би било съвсем основателно. Той е възможен потенциален заселник на ПИ, но за него обаче, към настоящия момент няма данни за наличието на подходящи местообитания, нито сведения за разпространението му в участъка (и в въобще в района на) на ИП.

Кафява мечка (*Ursus arctos*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Пъстър пор (*Vormela peregusna*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Други приоритетно опазвани животински видове:

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) – не е установена на площадката на ИП. Теоретично мястото би могло инцидентно да се обитава от единични екземпляри на вида. Местообитанието и начинът на стопанисване на тази площ (сенокосене и храсти между асфалтов път, река и /двуетажни/ вили) са по-скоро неблагоприятни, поради което реализацията на ИП по-вероятно не би оказала някакво въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) – не е установена на площадката на ИП. Теоретично мястото би могло инцидентно да се обитава от единични екземпляри на вида. Местообитанието и начинът на стопанисване на тази площ (сенокосене и храсти между асфалтов път, река и /двуетажни/ вили) са по-скоро неблагоприятни, поради което реализацията на ИП по-вероятно не би оказала някакво въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Главоч (*Cottus gobio*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Балканска кротушка (*Gobio kessleri*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Балканска кротушка (*Gobio uranoscopus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Бисерна мида (*Unio crassus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Lyscaena dispar – обитава предимно планински ливади. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху популациите на вида и местообитанията на този вид.

Callimorpha quadripunctaria - може да обитава букови масиви и техните крайнини в по-ниските части на ЗЗ. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ.

Euphydryas aurinia - възможно да се среща в района на ПИ. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Polyommatus eroides - разпространен и предимно в планините до 2300-2400 м н. в. Реализацията на ИП няма да окаже значимо отрицателно въздействие върху числеността на популациите и местообитанията на вида в района на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) – среща се по тревистата растителност на ливади и пасища. Възможно е да се среща на площадката. Обикновено при насекомите (вкл. и скакалците) числеността на популациите са многочислени, те се придвижват активно при търсене на трофична база и стабилността на популацията им би могла да се застраши сериозно от употребата на инсектициди, пестициди или вследствие на каламитет на някои вредители. Реализацията на ИП няма връзка с изброените фактори, поради което няма да окаже съществено въздействие върху числеността и динамиката на популацията на вида в разглеждания ограничен по площ участък на ИП.

Одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*) – среща се по тревистата растителност на ливади и пасища. Възможно е да се среща на площадката. Обикновено при насекомите (вкл. и скакалците) числеността на популациите са многочислени, те се придвижват активно при търсене на трофична база и стабилността на популацията им би могла да се застраши сериозно от употребата на инсектициди, пестициди или вследствие на каламитет на някои вредители. Реализацията на ИП няма връзка с изброените фактори, поради което няма да окаже съществено въздействие върху числеността и динамиката на популацията на вида в разглеждания ограничен по площ участък на ИП.

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;
Буков сечко (*Morimus funereus*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;
Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Висши растения:

Приоритетно опазваните в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) видове висши растения са само 3 вида (и трите без природозащитен статус според Червена книга на НР България, т. 1. Растения):

Червено усойниче (*Echium russicum*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Mannia triandra - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида.

ВЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG0002128) се опазват общо 31 вида птици, включени в Приложение I на Дир.79/409/ЕЕС:

Ciconia nigra Черен щъркел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Ciconia ciconia Бял щъркел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Pernis apivorus Осояд - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Circaetus gallicus Орел змияр - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Aquila pomarina Малък креслив орел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Aquila chrysaetos Скален орел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Hieraaetus pennatus Малък орел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Alectoris graeca graeca Планински кеклик - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Falco peregrinus Сокол скитник - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Bonasa bonasia Лещарка - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Crex crex Ливаден дърдавец - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Vubo bubo Бухал - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Glaucidium passerinum Вrabчова кукумявка - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Strix uralensis Уралска улулица - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Aegolius funereus Пернатотога кукумявка - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Caprimulgus europaeus Козодой - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Alcedo atthis Земеродно рибарче - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Picus canus Сив кълвач - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Dryocopus martius Черен кълвач - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Dendrocopos medius Среден пъстър кълвач - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Dendrocopos leucotos Белогръб кълвач - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Lullula arborea Горска чучулига - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Sylvia nisoria Ястребогушо коприварче - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Ficedula parva Червеногуша мухоловка - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Lanius collurio Червеногърба сврачка - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Lanius minor Черночела сврачка - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Emberiza hortulana Градинска овесарка - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Accipiter brevipes Късопръст ястреб - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Buteo rufinus Белоопашат мишелов - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Aquila heliaca Кръстат (царски) орел - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Dendrocopos syriacus Сирийски пъстър кълвач - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

От това следва, че 8 от специално опазваните 31 вида биха могли да срещат кратковременно, нередовно и сезонно за хранене или почивка в ПИ, както и съседните му участъци: козодой, горска чучулига, ястребогушо коприварче, червеногуша мухоловка, червеногърба сврачка, черночела сврачка, градинска овесарка, късопръст ястреб.

Други значими растителни и животински видове

Ficedula semitorquata Полубеловрата мухоловка - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Falco cherrug Ловен сокол - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Pandion haliaetus Орел рибар - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Accipiter nisus Малък ястреб - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Buteo buteo Обикновен мишелов - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

Falco tinnunculus Черношипа ветрушка - не се среща на площадката на ИП и реализацията на ИП няма да окаже въздействие върху популацията и местообитанията на вида;

Falco subbuteo Сокол орко - видът би могъл да обитава инцидентно площадката и съседните площи – обитава и сходни по тип местообитания с подобни екологични изисквания по отношение на гнезденето. За хранене и почивка откритите площи теоретично биха могли да се използват от отделни индивиди. Реализирането на ИП би могло да окаже пренебрежимо слабо въздействие върху част от използваните местообитания на вида.

От този списък на 7 други значими видове птици следва, че 4 вида (полубеловрата мухоловка, малък ястреб, обикновен мишелов и сокол орко) биха могли да срещат кратковременно, нередовно и сезонно за хранене или почивка в ПИ, както и съседните му участъци.

По отношение на всяко от представените местообитания (хабитати) в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0002128) за въздействията на ИП, оценката ни е както следва: Дори и при теоретично допускане, че споменатите по-горе (т. 5-а) 12 вида птици посещават площадката на ИП, поради нищожните й размери (под 3 дка) и поради много по-широкото, вкл. и на територията на тази ЗЗ разпространение на тези видове, популациите им не може да бъдат увредени.

б) описание и анализ на въздействието на плана върху целостта на ЗЗ с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на ИП

При реализацията на инвестиционното предложение се очаква запазване целостта на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) без значително разпокъсване и големи загуби на типове природни местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, в това число приоритетни за опазване по Натура 2000. При промяната на видовия състав на растителността върху 0.12 дка от тип природно местообитание "Планински сенокосни ливади", състоянието на автохтонната (коренна) растителност и растителното биоразнообразие в защитена зона «Централен Балкан-буфер» няма да се промени в степен, застрашаваща възможностите за устойчиво природосъобразно развитие на защитената зона.

При унищожаването на рудералната растителност в необработваемата земеделска земя, не съществува вероятност за значително влошаване на естествените условия за живот на растителни и животински видове, които са в предмета и целите на опазване на защитената зона, както и за унищожаване на природни местообитания и екземпляри от видове от флората и фауната с (и без) висока консервационна значимост.

Отсъствието на значително отрицателно въздействие се предполага и от извършването на зелено строителство с местни видове (с оглед недопускането на

инвазивни и/или нехарактерни за района растителни видове) като основна компенсаторна мярка, а тъй като повечето от характерните за района на двата имота животински видове са с различна степен на синантропизация се очаква бързо възстановяване и увеличение на числеността на популациите им.

Конкретно за разглеждания твърде ограничен по площ участък няма сведения за наличието на приоритетните за ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) видове. Поради това реализирането и експлоатацията на ИП като цяло не се очаква да увреди местообитания на видове, опазвани съгласно Директива 79/409/ЕИО. По същата причина не може да се очаква обезпокояване на приоритетно опазваните видове в ПИ. В случая обаче, по-важно обстоятелство е фактът, че потенциални местообитания за приоритетно опазваните видове животни в ПИ няма, поради тоталната му трансформация в миналото от крайречна ливада в затревено дворно място/ливада. Крайпътното разположение на имота, урбанизираният характер на обкръжението му (съседните ПИ) и човешкото присъствие са със силно изразен кумулативен негативен ефект по отношение за заселване от консервационно значими представители орнито- и териофауната. Специално тук следва да се отбележи екологически непригодната като видово местообитание територия на ПИ по отношение на двата вида едри хищници, предмет на опазване в ЗЗ – вълка (*Canis lupus*) и кафявата мечка (*Ursus arctos*). В ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) се опазват и дивата коза (*Rupicapra rupicapra*), както и 12 вида прилепи, но дивата коза не обитава тази част на зоната. Убежища на прилепи върху площадката в качеството ѝ на «земеделска земя, използвана ливада» не съществуват. Евентуално въздействие би могло да се търси по косвен път чрез частично намаляване на площта на откритото пространство, над което тези видове прилепи нощем ловуват насекоми, но оценката на подобно хипотетично въздействие е твърде спекулативна – конкретни данни за обитаването на площадката (и близките ѝ околности) от тези 12 вида прилепи няма.

Фактът «безпокойство» за някои видове видове сухоземни гръбначни животни (основно птици и бозайници), които евентуално посещават или преминават през ПИ, може да се прояви основно чрез шумовото замърсяване от работата на двигателите на тежки строителни и транспортни машини. За нуждите обаче на ниско-етажно жилищно строителство (на 1 сграда!) не е необходимо използването на такава мощна техника. От следва и заключението, че евентуалното безпокойство от източници на силен шум/вибрации би било минимално.

Унищожаването на места на естествената тревна растителност върху ограничената площ на изкопа за тръбите за водоснабдяване е неизбежно, но поради малката ширина на изкопа, може да се предполага, че това увреждане е в пределите на компенсаторните способности за самовъзстановяване на местообитанието. За „нарушаване на видовия състав” на специално опазваните видове в участъка не може да се говори.

Безоточната изгребна яма ще събира всички битово-фекални води от сградата. Разполагането ѝ в североизточната част непосредствено до пътя ще позволи по-удобно да се обслужва от камион-бункер. Това обстоятелство може да се смята за благоприятно и от природозащитно гледище, защото щади усвояването на площ във вътрешността на участъка и не причинява допълнителното му разпокъсване на участъци (освен от застроената площ на сградата). В случай, че местонохождението ѝ е локализирано по-навътре в имота, това би увеличило на усвоената площ от имота.

Инвестиционното намерение няма да измени хидроложките характеристики на разглеждания участък.

Площта на усвоената територия от ЗЗ „Централен Балкан - буфер” (с обща площ 1 294 090,65 dka) при реализирането на ИП (площта на постройката е 120 m²) е пренебрежимо малка. Тя възлиза на едва 0,000927 % от площта на ЗЗ. Реализирането на ИП няма да окаже въздействие

върху ЗЗ, охраняваните местообитания и животински видове. Няма да бъде променено и предназначението на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493).

По отношение наземните едри видове бозайници (вж. и по-горе), приоритетно опазвани в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) (вълк, видра, мечка, пъстър пор) очакваното въздействие на ИП няма да промени сега съществуващото състояние. Разглежданият участък понастоящем е надлежно ограден с оградна мрежа, опъната на циментови (железобетонни) и метални колове и тази площ е добре обособена и е предварително отнета за антропогенно усвояване. Достъпът на споменатите видове бозайници в нея понастоящем е предотвратен. Това еднозначно отговаря отрицателно на въпроса за евентуална фрагментация на техни (потенциални) местообитания, както и за фактора „безпокойство“. Фрагментация не може да се очаква и поради нелинейния тип на застрояване в ПИ и практически други прегради, освен такива, които да заместват понастоящем съществуващите, не се очаква да бъдат създавани.

Обобщавайки следва да посочим, че на терена на ИП **няма подходящи местообитания за видове, предмет на специално опазване в ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493)**, поради което и кумулативно въздействие от реализирането на други ИП върху тях (фрагментация, безпокойство, увреждане) не може да се очакват.

От 39-те приоритетно опазвани в ЗЗ видове животни, конкретно в тревните местообитания на територията на площадката на ИП условия за съществуване би могло да има само за 2 вида пеперуди - голямата огневка (*Lycaena dispar*) и калиморфата (*Callimorpha quadripunctaria*), за 1 вид скакалец - обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) и за 2 вида сухоземни костенурки - шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*) и шпоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*), при положение, че не се извършват земеделски дейности в нея. (Тези видове обаче в ПИ не са установени!).

За останалите видове в ПИ няма подходящи местообитания за заселване (вж. по-горе).

По тази причина и не може да се извърши „сравняване площта на местообитанията на видове на терена на ИП спрямо тези от ЗЗ ...“, както и да се направи „оценка на кумулативното въздействие (по смисъла на § 3, т. 7 от Наредбата за ОС“ /Препоръка 2 от „Оценка на качеството на доклада“).

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП върху ЗЗ и определяне на степента на въздействие върху предмета на опазване на ЗЗ в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки

Относно § 3 т. 9 от Наредбата за ОС за т. н. „смекчаващи мерки“ е препоръчително: (1) Изгребната яма да се разположи максимално близо до наличния обслужващ път в източната част на имота за по-голямо удобство относно достъп и почистване. (2) Шумовото, химическото, вибрационното или битовото замърсяване по време на реализацията и експлоатацията на обекта, следва да бъде ограничено в максимална степен. (3) Строителството следва да се извърши в извънгнездовия период за птиците т. е. между месеците юли и февруари. От март до юни то следва да бъде замразено. (4) Депонирането на изкопна пръст, строителни и битови отпадъци следва да е съгласно нормативните предписания. (5) Стремежът за максимално запазване на почвата и естествената растителност, особено по границите на обекта, следва да е водещ. То би ускорило приобщаването на усвояния от промяната на предназначението на имота терен към природната среда на съседните площи.

При реализиране на ИП, в случай че не бъдат осъществени други ИП от подобен

характер в съседни имоти, по време на строителството е необходимо да се приложат следните смекчаващи мерки:

(1) Да се маркират с трайна маркировка и стриктно да се спазват точни маршрути за подходите към строителния обект, за да се предотврати допълнителното нарушаване на прилежащи терени. Да не се допуска системно преминаване на тежки строителни и транспортни машини през реката. Очакван ефект: Предотвратяване на допълнителното унищожаване на местообитания в зоните на строителство поради движение на техниката; Предотвратяване увреждането на речни местообитания и безпокойство на рибите.

(2) Да се предвидят и маркират с трайна маркировка местата за временно депониране на инертни материали от изкопните дейности. Да се предвидят и маркират местата за временно складиране на строителните материали със същите изисквания; да не се засягат под каквато и да е форма, включително депониране на земна маса и строителни материали, прилежащите терени на предвидените за строителство площи; да не се допуска изхвърляне на строителни отпадъци и депониране на инертни материали в реката. Очакван ефект: Предотвратяване на допълнителното унищожаване на местообитания в зоните на строителство; Предотвратяване увреждането на речни местообитания и безпокойство на рибите.

(3) Строителството да се извърши във възможно по-кратки срокове извън активния вегетационен период (април – септември) и извън размножителния период на консервационно значимите видове земноводни, влечуги, птици и бозайници. Очаквани ефекти: Намаляване на вероятните косвени отрицателни въздействия върху флората от запрашаването, което ще допринесе за нормалното протичане на вегетационните фази; предотвратяване на безпокойството на животинските видове (**освен отсъстващите приоритетно опазвани** такива!) през размножителния период.

(4) Да не се допуска изхвърляне на битови отпадъци. Очакван ефект: Предотвратяване замърсяването на речното корито и бреговете.

(9) Избягване промяната на характерната растителност на местообитанията.

(10) Да не се допускат разливи на горива и смазочни масла от строителните машини. Забрана за ремонтни дейности по транспортна техника, строителна механизация и лични МПС в района. Очакван ефект: Предотвратяване на замърсяването на почви и води в границите на ЗЗ и свързаното с това влошаване на качествата на местообитанията, обект на опазване;

(11) Да се спазват правилата за противопожарна безопасност и да не се опожарява растителност. Да се разработи противопожарен план и мерки за опазване на горите около обекта. Да се набавят необходимия брой пожарогасители и инструменти. Очакван ефект: Предотвратяване на временно унищожаване на местообитания, включително гнездови субстрати, люпила на птици, хранителна база на видовете обект на опазване;

(12) Строго да се спазват нормативните изисквания за събиране, съхраняване и транспортиране на всички видове отпадъци. При наличието на външни съдове за битови отпадъци, последните задължително да имат здраво затварящи се капаци, които след употреба да се затварят с цел предотвратяване разнасянето на отпадъци от животни. Очакван ефект: Предотвратяване на замърсяването на почви и води в границите на ЗЗ и свързаното с това влошаване качествата на местообитанията, обект на опазване;

(13) Да бъдат обозначени със специални знаци предмета и предназначението на ЗЗ за опазване на местообитания и видове, като и ограничителните режими. Очакван ефект: Правилно и пълно спазване на ограничителните режими от страна на работниците по време на строителството и ползващите почивната база.

(14) Предвид планираното озеленяване се налага прецизен подбор на растителните видове, като следва да се използват единствено местни видове с оглед недопускането на инвазия на чуждоземни и/или нехарактерни за района видове. При изграждането и поддържането на зелената система на територията на имота следва да се осъществява **растителна защита без използване на пестициди** и според принципите на биологичното производство, определени с *Наредба № 22/2001 за биологичното производство на растения, растителни продукти и храни от растителен произход и неговото означаване върху тях*.

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху ЗЗ, включително нулева алтернатива

Алтернативни решения: Относно § 3 т. 7 за т. н. „алтернативни решения” и т. 8 за т. н. „нулева алтернатива” от Наредбата за ОС следва да се посочи, че няма да са налице „неблагоприятни въздействия върху целостта на защитената зона”. Целостта ѝ фактически ще остане незасегната, обаче не съществува алтернативно решение, което функционално да отговаря на предназначението на обекта на ИП за „жилищно строителство” и същевременно да предотврати произтичащите от това евентуални въздействия върху ЗЗ (но не върху целостта ѝ конкретно). При всички случаи следва да се има предвид, че биха били ограничени само върху една крайно незначителна част от нея, която отдавна не е стопанисвана като пълноценна природна територия. Местоположението на сградата не може и няма смисъл да бъде променяно. Няма смисъл да се предлагат други строителни технологии, както и друг графика на изпълнението на ИП (освен промените, предложени относно сезонността с оглед щаденето на размножаващите се през пролетта птици и други животни/вж. по-горе).

Нулева алтернатива: В случай, че разглежданият имот бъде оставен в непроменен вид в настоящото му състояние, от консервационна гледна точка може да се очаква, че самовъзстановителният капацитет на основното местообитание („планинска сенокосна ливада”) върху площите, които го обграждат или са в съседство, сукцесивно с течение на времето ще се модифицира в рехаво храстово съобщество, редколесие и гора (в случай, че не бъде допълнително повлиявано от стопанско-строителна и др. дейност от страна на човека). В този случай особено охраняваното местообитание „планинска сенокосна ливада” (към което само теоретично се отнася площадката на ИП), **ще изчезне** постепенно. Промяната ѝ в широколистна гора с времето ще облагодетелства някои от установените в ЗЗ видове животни, обитаващи горски местообитания. И в този случай обаче, всичко е условно, защото тук следва да имаме предвид **модифицираните антропогенно съседни участъци**.

В по-краткосрочен план при избор на **нулева алтернатива** (отказ от реализация на ИП) и продължаващо ползване на ПИ като «земеделска земя, използвана ливада» не се очаква подобряване на състоянието на местообитанията и видовете, предмет на опазване в ЗЗ, на територията на ИП и прилежащите участъци, защото въздействията от аграрното използване на земята (оран, засяване, прибиране на реколта, плевене, напояване и пр. или дори само косене и прибиране на сеното) са несъвместими с характеристиките на едно пълноценно природно местообитание.

8. Картен материал с местоположението на обекта (вкл. трасетата на електроснабдяване и ВиК) на плана спрямо ЗЗ и нейните елементи

Вж. приложената документация.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22

Анализът на цялата представена документация сочи, че няма основания да се очаква „значително отрицателно въздействие върху ЗЗ”. Няма да има и „неблагоприятни въздействия върху целостта на ЗЗ”. Нейната цялост ще бъде съхранена, а инвестиционното намерение ще засегне само един крайно ограничен участък в съседство с урбанизиран вече парцел.

Териториален обхват - Площта на застрояването на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) от реализирането на ИП (площта на постройката е 120 m²) възлиза на едва 0,000927 % от площта й - 1 294 090,65 dka. Площта на сградата съставлява едва 0,0000166 % от ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0002128) от площта й - 71983,97 ha. И още: Целият ПИ (2.753 dka) се равнява на 0,0071 % от площта на условно приетото местообитание «Планински сенокосни ливади» - пренебрежимо малък дял, който не застрашава ЗЗ.

Ключови разстояния – в съседство с регулацията на с. Рибарица.

Характеристика на други планове/ИП – има и други имоти в местността, които да са в процедура за промяна на земеползването.

Характеристики на ЗЗ – вж. т. 4.

Типове природни местообитания – В ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) са представени 24 характерни местообитания, но с най-голям дял са широколистните листопадни гори (над 43 %).

Степени на въздействие върху типове местообитания – Теоретично би могло да се очаква, че в "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) ще бъде засегнато само едно природно местообитание – „планински сенокосни ливади”. В участъка на ИП обаче, естествената растителност е почти напълно унищожена и всъщност допускането, че става въпрос именно за „планински сенокосни ливади” е до голяма степен условно.

От площта на цялата ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) (1 294 090,65 dka) покритието на това местообитание (0.00722 %) определя, че неговата площ възлиза на 93,43 dka. Площта на имота (2,753 dka) съставлява 2,946 % от цялото местообитание на ЗЗ, а площта на сградата (т. е. на фактическото застрояване, 120 m²) възлиза едва на 0,128 % от площта на това местообитание. Коментарът дотук е с уговорката, че става въпрос за потенциално природно местообитание, което в действителност в това място е унищожено и практически не съществува върху площадката на ИП. Поради всичко това действително може да се приеме, че очакваното евентуалното въздействие ще бъде пренебрежимо малко.

Степени на въздействие върху приоритетно опазвани видове птици. Тези видове в ЗЗ BG0002128 са: козодой, горска чучулига, ястребогушо коприварче, червеногуша мухоловка, червеногърба сврачка, черночела сврачка, градинска овесарка, късопръст ястреб, както и полубеловрата мухоловка, малък ястреб, обикновен мишелов и сокол орко. За всички тях без изключение евентуалните въздействия (ако има осезаеми такива изобщо) ще бъдат твърде ограничени и буквално – напълно пренебрежими.

Въздействия върху природозащитните цели – очакват се въздействия единствено по цел (3) „Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на ЗЗ.”. Понастоящем обаче, е налице масивно строителство в съседни ПИ, съществуват път от третокласната републиканска пътна мрежа, както и

електровод и водопровод в непосредствена близост с имота. Затова и понастоящем за „възстановяването при необходимост” на естественото местообитание на това място - „планински сенокосни ливади” е спекулативно. При теоретичното отсъствие на такова драстично въздействие, изграждането на тази сграда би унищожило едва 0.003 % от площта на местообитанието в "Централен Балкан – буфер” (BG0001493).

Възможни смекчаващи/възстановителни мерки – Вж. т. 6.

Наличие на алтернативни решения – Няма такива.

Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на ИП – няма.

Предложени компенсиращи мерки – В разглеждания участък от ЗЗ може да се използват приоритетно местни храстови видове като жив плет, както и дребноплодни овощни дървесни и храстови насаждения. Самата усвоена площ на имота като територия няма с какво да бъде компенсирана.

Представените до тук данни и коментари за оценката на въздействие позволяват да се направят следните изводи и заключение:

1. При реализацията на ИП ще се засегнат в пренебрежимо слаба степен елементите на природно местообитание „планински сенокосни ливади”, съставна част на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG0001493).
2. Съставът, структурата и динамиката на популациите в двете ЗЗ няма да бъдат нарушени. Не се очаква да има въздействие върху природозащитните цели и целостта на двете ЗЗ.

Ако се извърши частична рекултивация с използване на подходящи местни видове диви храсти – естествени елементи на околните местообитания в района, евентуалното негативно въздействие върху този малък участък от ЗЗ може да бъде частично компенсирано.

В заключение ИП на възложителя – Николай Димитров Борисов за построяване на една еднофамилна жилищна сграда в поземлен имот № 72343.54.89, местн. "Преграда" в землището на гр. Тетевен, община Тетевен, област Ловеч може да бъде реализирано. Реализацията му няма да се отрази на природозащитните цели и няма да наруши целостта на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG0001493). Допустимо е пренебрежимо слабо въздействие върху местообитания на някои видове птици - козодой, горска чучулига, ястребогушо коприварче, червеногуша мухоловка, червеногърба сврачка, черночела сврачка, градинска овесарка, късопръст ястреб, както и полубеловрата мухоловка, малък ястреб, обикновен мишелов и сокол орко, които са приоритетно опазвани в ЗЗ "Централен Балкан – буфер” (BG0002128). Предметът на опазване на ЗЗ “Централен Балкан – буфер” (BG 0001493) и “Централен Балкан – буфер” (BG 0002128) няма да бъде „значително увреден” от реализирането и експлоатацията на жилищната сграда в ПИ № 72343.54.89, местн. "Преграда" в община Тетевен, област Ловеч.

Контролен лист за целостта на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG 0001493)

Природозащитни цели	Наличие/отсъствие на въздействие
<i>Инвестиционното предложение би ли могло:</i>	
да забави постигането на целите за опазване на защитената зона?	Не
да възпрепятства постигането на целите за опазване на защитената зона?	Не
да попречи на факторите, които помагат да се поддържа благоприятното състояние на защитената зона?	Не
да наруши баланса, разпространението и числеността на	Не

ключовите видове, които са индикатори за благоприятното състояние на защитената зона?	
Други индикатори	
<i>Инвестиционното предложение би ли могло:</i>	Не
да предизвика промени в жизненоважните фактори (напр. равновесието в хранителната верига), определящи функциите на местообитанията или екосистемите?	Не
да промени динамиката на взаимовръзките (напр. между почви-води или растения-животни), които определят структурата и/или функцията на защитената зона?	Не
да наруши предвижданите или прогнозираните естествени промени в защитената зона (напр. водния режим или химическия състав)?	Не
да намали площта на ключовите местообитания?	Не
да редуцира популациите на ключови видове?	Не
да промени равновесието/съотношението между ключовите видове?	Не
да намали разнообразието в защитената зона?	Не
да причини обезпокояване на видовете, което би могло да се отрази на числеността на популациите или на съотношението между ключовите видове?	Да, временно, но няма да повлияе на популациите
да доведе до фрагментация?	Не
да причини загуба или редукция на ключови фактори (напр. растителна покривка, приливен режим, годишни разливи и т.н.)	Не

Контролен лист за целостта на ЗЗ „Централен Балкан – буфер” (BG 0002128)

Природозащитни цели	Наличие/отсъствие на въздействие
<i>Инвестиционното предложение би ли могло:</i>	
да забави постигането на целите за опазване на защитената зона?	Не
да възпрепятства постигането на целите за опазване на защитената зона?	Не
да попречи на факторите, които помагат да се поддържа благоприятното състояние на защитената зона?	Не
да наруши баланса, разпространението и числеността на ключовите видове, които са индикатори за благоприятното състояние на защитената зона?	Не
Други индикатори	
<i>Инвестиционното предложение би ли могло:</i>	
да предизвика промени в жизненоважните фактори (напр. равновесието в хранителната верига), определящи функциите на местообитанията или екосистемите?	Не
да промени динамиката на взаимовръзките (напр. между почви-води или растения-животни), които определят структурата и/или функцията на защитената зона?	Не
да наруши предвижданите или прогнозираните естествени промени в защитената зона (напр. водния режим или химическия състав)?	Не

да намали площта на ключовите местообитания?	Не
да редуцира популациите на ключови видове?	Не
да промени равновесието/съотношението между ключовите видове?	Не
да намали разнообразието в защитената зона?	Не
да причини обезпокояване на видовете, което би могло да се отрази на числеността на популациите или на съотношението между ключовите видове?	Да, временно, но няма да повлияе на популациите
да доведе до фрагментация?	Не
да причини загуба или редукция на ключови фактори (напр. растителна покривка, приливен режим, годишни разливи и т.н.)	Не

10. Информация за наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната ЗЗ ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на ИП и че не е налице друго алтернативно решение. Възложителят представя към доклада доказателства, обосноваващи наличието на обстоятелствата по чл. 33 ЗБР

Не се налага да се привеждат обстоятелства по чл. 34 ЗБР, т. е. аргументиране с първостепенен обществен интерес. Друго алтернативно решение не съществува. Не се налага и да се вземат „компенсиращи мерки за осигуряване на целостта на Националната екологична мрежа, независимо от фазата на реализация на плана или проекта”, съгласно чл. 34 ЗБР. – целостта на ЗЗ "Централен Балкан – буфер" (BG0001493) и "Централен Балкан – буфер" (BG0002128) няма да бъде нарушена. Предметът на опазване на двете ЗЗ също няма да бъде „значително увреден от реализирането и експлоатацията на ИП”, за да се прилагат мерки, предвидени в чл. 34, ал. 2 от ЗБР като алтернативно решение.

11. Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

Работата по настоящата оценка за въздействието се основава на: (1) Направени наблюдения на обекта в качеството ни експерти в посочените области на компетентност. (2) Литературна справка с редица публикации на резултати от научни и научно-приложни изследвания и (3) справка със съществуващи нормативни документи. Ползвани са и данните от стандартните формуляри за специалните защитени зони по “Natura 2000”, както и информация от различни сайтове в интернет. Оценката е извършена според изискванията на българското природозащитно законодателство. Прегледани са и други източници (вж. списъка на ползваната литература).

А. Нормативни документи

- 1) Директива 201/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 за оценка на влиянието на някои планове и програми върху околната среда, Официален журнал L, 197, 21/07/2001 P 0030-0037.
- 2) Директива на Съвета 79/409/ЕИО от 2 април 1979 за опазването на дивите птици.
- 3) Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

- 4) Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002 г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005 г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005 г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006 г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006 г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006 г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007 г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007 г., изм. ДВ. бр.94 от 16 Ноември 2007 г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008 г.)
- 5) Закон за защитените територии – Обн., ДВ, бр. 133 от 11.11.1998 г., изм., бр. 98 от 12.11.1999 г., изм. и доп., бр. 28 от 4.04.2000 г., изм., бр. 48 от 13.06.2000 г., доп., бр. 78 от 26.09.2000 г., изм., бр. 23 от 1.03.2002 г., изм. и доп., бр. 77 от 9.08.2002 г., изм., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г.
- 6) Картен материал и технически схеми на инвестиционното предложение.
- 7) Карти на 33 по Директива 92/43/ЕИО “Централен балкан - буфер” (BG0001493), Natura 2000. МОСВ.
- 8) Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природни местообитания, изд. МОСВ, обн., ДВ, бр. 23 от 10.03.1995 г.; ратифицирана, ДВ, бр. 13/1991, в сила за България - 01.05.1991.
- 9) Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци - издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.
- 10) Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони - ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр. 73 от 11 Септември 2007 г.
- 11) Национален план за действие за опазване на биологичното разнообразие 1993 - 2003, С. МОСВ, Артифекс ЕООД. 1-55.
- 12) Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места, Методическо ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и чл. (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО, Luxemburg: Office for Official Publication of the European Communities, 2002 ISBN 92-828-1818-7.

Б. Научна литература

- 1) Абаджиев С., Бешков С., 2007 – Основни райони за пеперудите в България – изд. Pensoft, София-Москва, 5-222 стр.
- 2) Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. София-Москва, Pensoft. 120 стр.
- 3) Бисерков, В. (Редактор), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 стр.
- 4) Ботев, Б., Ц. Пешев (отг. ред.), 1985. Том 2. Животни. – Червена книга на НР България, С., БАН, 1-184.
- 5) Пешев, Ц., Д. Пешев, В. Попов. 2004. Фауна на България, 27, Mammalia. Акад. издателство “Марин Дринов”, София, 632 стр.
- 6) План за управление на национален парк „Централен Балкан 2001 - 2010 г.” – Приет с решение № 522 на Министерски съвет от 04.07.2001г.
- 7) Попов, В., А. Седефчев. 2003. Бозайниците в България. Библиотека Витоша, София, 291 стр.
- 8) Сакалян, М. (отг. ред.) 1999. Биологично разнообразие в Национален парк «Централен Балкан», 1-635.
- 9) Сакалян, М., К. Майнил. 1993. Национална стратегия за опазване на биологичното

разнообразие. Основни доклади, т. 1-2.

10) СДП Балкани; Зелени Балкани; Българска Фондация Биоразнообразие; Природен фонд, София, Стандартен формуляр за набиране на данни за специални защитени зони (СЗЗ), Централен Балкан - буфер (BG0001493), Натура 2000. МОСВ.

11) Симеонов, С., Т. Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България, 20, Aves, част I, София, Изд. БАН, 350 стр.

12) Спасов, Н., Ж. Спиридонов, Ал. Дуцов, Д. Златанова, К. Вълчев, Ив. Петров, В. Бисерков, Е. Цингарска, А. Ковачев, 2007. Технически доклад за пълнотата на мрежата – Натура 2000 за кафявата мечка в България. На: http://forthenature.org/upload/documents/2009/01/Prilozenie_doklad_plan_dejstvie_me4ka.doc.

13) Попов, В., А. Седефчев, 2003. Бозайниците в България. Определител., Геософт ЕООД - Витоша, С., 1-291.

14) Янков, П. (отг. ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Български дружество за защита на птиците. Природозащитна поредица, Кн. 10., С. БДЗП, 1- 680.

15) Апостолова, И., Славова, Л. 1997. Конспект на растителните съобщества в България, публикувани през периода 1891-1995. БАН, С.

16) Бондев, И. 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600000 с обяснителен текст. Унив. Изд. "Климент Охридски", С.

17) Бондев, И. 2002. Геоботаническо райониране. – В: Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с.309-309;336-352.ФорКом, С.

18) Велчев, В. 2002. Типове растителност. – В: Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с. 324-336. ФорКом, С.

19) ГИС информация използвана за картиране местообитанията и оценка на националните площи/популации за нуждата на НАТУРА 2000

20) Йорданов, Д., В. Велчев, С. Кожухаров (ред.). 1963-1995. Флора на Народна Република България, т.1-10, С., БАН.

21) Кавръкова В., Димова Д., Димитров М., Цонев Р., Белев Т. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от Европейска значимост в България. WWF – Световен фонд за дивата природа, Зелени Балкани, Министерство на околната среда и водите.

22) Кожухаров, С. (ред.). 1992. Определител на висшите растения в България. С., Наука и Изкуство, 787с.

23) Костадинова, И., М. Михайлов, (съст.) 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България. Природозащитна поредица, 5. БДЗП, С.

24) Предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на Благоприятни природозащитен статус на видове и местообитания от Диркетива 92/43/ЕИО (Wageningen International, Daphne, Българска фондация биоразнообразие, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ финансиран от МАТРА ВБИ)

25) Ръководство за екологична оценка на планове и програми. 2002. Проект "Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България" МАТО/BG/91, С.

12. Приложения

1. Картен материал
2. Фотографии на терена
3. Документи на експертите

Документи на проф. д.б.н. Златозар Боев:

- Копие от Диплома за завършено висше образование по специалност „биология”

- № 090446/СУ-26.04.1980 г.
- Копие от Диплома за научна степен “кандидат на биологическите науки” - № 3/20.03.1986 г.
- Копие от Свидетелство за научно звание “старши научен сътрудник втора степен” - № 16653/21.01.1993 г.
- Копие от Диплома за научна степен “Доктор на биологическите науки” - № 26621/24.04.2000 г.
- Копие от Свидетелство за научно звание “старши научен сътрудник първа степен” - № 20715/02.07.2001 г.
- Копие от Служебна бележка за трудов стаж по специалността в отдел „Гръбначни животни” на Националния природонаучен музей при БАН, София - № 273 ЛС 04/14.07.2010 г.
- Декларация за обстоятелствата по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ПМС № 201/ 31.08.2007 г., ДВ. бр. 73/ 11.09.2007.).
- Списък с избрани публикации по зоология на гръбначните животни

Документи на проф. д.б.н. Мариана Филипова – Маринова:

- Копие от Диплома за завършено висше образование по специалност „биология” № 58190/СУ-3033/19.08.1967 г.
- Копие от Диплома за научна степен “кандидат на биологическите науки” № 15781/20.06.1986 г.
- Копие от Свидетелство за научно звание “старши научен сътрудник втора степен” № 14588/19.07.1990 г.
- Копие от Диплома за научна степен “Доктор на биологическите науки” № 31216/05.03.2007 г.
- Копие от Свидетелство за научно звание “старши научен сътрудник първа степен” № 25390/06.02.2009 г.
- Копие от Служебна бележка за трудов стаж по специалността в отдел „Природа” към Регионален Исторически музей – Варна № 341/11.05.2010 г.
- Декларация за обстоятелствата по чл. 9, ал. 2 и 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ПМС № 201/ 31.08.2007 г., ДВ. бр. 73/ 11.09.2007.).
- Списък с избрани публикации по фитоценология

София, 10.06.2011 г.

Изготвили:

проф. д.б.н. Мариана Филипова – Маринова

проф. д.б.н. Златозар Боев

